

D • N

10/8 1952

Nedskjutningarna bör till FN

Klarläggande och betydelsefulla uttalanden rörande Sveriges politik inför de ryska nedskjutningarna, de ryska lögnerna och motanklagelserna och den ryska vägran att gå med på en internationell undersökning återgavs i går i Dagens Nyheter. Hrr Hjalmarsons och Ohlins analyser av sakläget är i sin knapphet precisa och ovedersägliga. Enighet har rätt om att saken borde komma inför internationellt forum; då ryssarna vägrar att medverka härtill är en vädjan till FN den enda utvägen. Även om en sådan vädjan blott leder till en uppmaning att anlita den internationella domstolen, är detta av värde för Sverige, ty det betyder att den mest auktoritativa fredsinstans som står till buds stöder den linje Sverige redan frivilligt erbjudit. Dessa satsar ur de båda partiledarnas yttranden är tillräckliga och avgörande. Med all rätt förklarar Göteborgs Handelsstidning att regeringen nu inte rimligen kan stanna vid en sådan skenaktion som den svensk-ryska skriftväxlingens publicering; "en reträtt in i den fogliga överksamheten kommer utanför landets gränser att uppfattas som om den (regeringen) gäve sin sak på båten." Man kan diskutera om hänvändelsen närmast bör gälla säkerhetsrådet eller generalförsamlingen; det väsentliga är att en hänvändelse sker, om ej ryssarna mot all förmodan ändrar hållning.

Att oppositionens ledare tagit bestämd position, medan regeringen håller tyst kan dess bättre inte fattas som ett bevis för en partibetonad klyvning av opinionen. Pressrösterna ger vid handen att man på många håll inom de båda regeringspartierna håller fast vid tanken på en hänvändelse till FN. Men de visar också tendenser till en uppmjukning, till en avveckling av hela saken. Det är ingen hemlighet att dessa tendenser inspireras av utrikesledningen.

För dem som inte vill blunda är också motiven till dessa tendenser påtagliga — till en viss grad också förståeliga — men därför inte godtagbara. Sverige kommer i FN att vinna stöd av de fria staterna — vi kommer att smädas och beljugas av Ryssland och dess drabantter. För en politik som i varje situation vill undvika till och med skenet av ett ställningstagande mellan Väst och Öst blir denna situation oroande. Konsekvensen blir att det är otrevligt att vädja till FN just därför att vi där kan väntas vinna den fria majoritetens stöd. Den absurda och ohyggliga konsekvensen blir att vi trots vår visshet om att få rätt — därför att vi har rätt — skall undvika det högsta internationella forum.

Detta resonemang omskrives i en rad pressorgan med den dunkla satsen att vi inte bör göra storpolitik av konflikten.

Det är ett sätt att antyda att man inte bör klargöra vad det verkligen gäller. Att säga ifrån vågar man inte, det låter för illa.

Den motivering som här föreligger bakom de redovisade argumenten berörs av de båda partiledarna i uttalanden av sådan vikt att de än en gång bör citeras. Hrr Hjalmarson: "Att vi vid en hänvändelse till FN vågar räkna med de demokratiska ländernas bistånd är självfallet en styrka. Det är i dessa länder den internationella rätten har sina försvarare. Genom att anlita FN blir vi inte indragna i en konflikt mellan Öst och Väst. Vi befinner oss redan i en konflikt mellan kommunistisk våldsmentalitet och demo-

kratisk rättsuppfattning. Det är därför vi går till FN, och det är därför som det måste te sig naturligt för oss att söka moraliskt stöd hos dem som har samma rättsuppfattning som vi själva." Hrr Ohlin: "Att undvika FN därför att en uppdelning Öst mot Väst skulle väntas i församlingens ställningstagande är inte rimlig politik; en sådan uppdelning kan ju riskeras i snart sagt alla frågor, och i flertalet tänkbara fall skulle det med denna motivering bli omöjligt med hänvändelser till Förenta nationerna."

De flesta lär, oberörda av inställningen till den allmänna neutralitetslinjen, ha klart för sig att en hänvändelse till FN är det enda vi kan göra för att ytterligare bevaka vår rätt och för att få världsoptionens stöd för vår sak. Skall ett sådant steg undvikas därför att de fria staterna kommer att hjälpa oss, medan Ryssland, förövaren av övergreppen, kommer att fortsätta sin lögn- och hetskampanj även i FN? De citerade uttalandena är tillräckliga för att ge svaret.